

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av promillegränsen och införande av villkor för att återfå körkortet vid trafiknykterhetsbrott

1998-99

nr 12

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att trafiknykterhetsbrotten skrivs in i vägtrafiklagen för landskapet Åland. I dag finns straffbestämmelserna i 23 kap. rikets strafflag. Samtidigt sänks promillegränsen för grovt rattfylleri från 1,5 till 1,2 promille.

Den som dömts för ett rattfylleribrott skall enligt förslaget uppvisa läkarintyg över frihet från alkohol- och drogmissbruk samt intyg över genomgången kurs i alkohol och trafik innan körkort utfärdas eller återlämnas.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Gällande lagstiftning

Enligt 18 § 1 mom. 21 punkten självstyrelselagen hör vägtrafik till landskapets behörighet. Enligt 18 § 25 punkten självstyrelselagen har landskapet behörighet att belägga med straff och bestämma storleken av straff inom områden som hör till landskapets behörighet. Således har landskapet rätt att besluta om vilka trafikbrotten skall vara och om straffsatserna.

Enligt 18 § 21 punkten självstyrelselagen har landskapet behörighet att lagstifta om körkort och om förarutbildning. I detta ingår bland annat rätten att lagstifta om hälsokrav för beviljande av körkort, om fordons utrustning och om körförbud som polisen utfärdar.

1.1.1. Straffbestämmelser

Straffbestämmelser för trafiknykterhetsbrotten finns i vägtrafiklagen för landskapet Åland (27/83) och i 23 kapitlet rikets strafflag. Trafiknykterhetsbrotten är följande: trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon, rattfylleri, grovt rattfylleri, körning under påverkan av rusmedel och överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad person. Genom den nya självstyrelselagen överfördes på landskapet rätten att belägga med straff och bestämma storleken av straff inom rättsområden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. Till dess att landskapet lagstiftat om straffen för trafiknykterhetsbrotten gäller enligt 71 § självstyrelselagen de straffbestämmelser som var i kraft då den nya självstyrelselagen trädde i kraft. Därför finns i dag endast bestämmelserna om trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon i landskapets vägtrafiklag. Bestämmelserna om rattfylleri, grovt rattfylleri, körning under påverkan av rusmedel och överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad person finns fortfarande i rikets strafflag.

Straffbestämmelserna i landskapet är följande. För trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon döms den som för motorlöst fordon alkohelpåverkad eller påverkad av annat rusmedel och därigenom äventyrar annans säkerhet. För rattfylleri döms den som för motorfordon med 0,5 promille alkohol i blodet eller mer. Gränsen för grovt rattfylleri går vid 1,5 promille alkohol i blodet. För körning under påverkan av rusmedel döms den som för motorfordon och är så påverkad av droger eller en kombination av droger och alkohol att förmågan till felfri prestation är nedsatt.

Straffsatserna är följande; för trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon, böter eller fängelse i högst tre månader; för rattfylleri är böter eller fängelse i högst tre månader; för grovt rattfylleri fängelse i högst två år eller minst 60 dagsböter; för körning under

påverkan av rusmedel, böter eller fängelse i högst två år; för överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad, böter eller fängelse i högst ett år.

Genom en ändring av 23 kapitlet strafflagen år 1994 (FFS 655/94) ändrades mätmetoderna för fastställande av alkoholhalten så att förarens alkoholintag skulle kunna bestämmas också i utandningsluften och inte endast i blodet liksom tidigare. Enligt 27 § 23 punkten självstyrelselagen hör förundersökning till rikets behörighet och enligt 27 § 29 punkten hör rättsmedicinska undersökningar och rättsskipning, vari bevisvärdering ingår, till rikets behörighet. Att lagstifta om mätmetoderna för fastställande av alkoholhalten torde falla under dessa punkter därför höra till rikets behörighet. Därför torde den nya mätmetoden, vilken infördes genom FFS 655 /94 även vara införd i landskapet.

1.1.2. Körkortslagen

I körkortslagen finns bland annat bestämmelser om omhändertagande och återfående av körkort. Enligt 47 § skall en polisman tilldela körkortsinnehavaren temporärt körförbud och omedelbart omhänderta körkortet om körkortsinnehavaren på sannolika skäl gjort sig skyldig till bland annat rattfylleri, grovt rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel.

I dag tilldelas den som döms för rattfylleri vanligen även körförbud. Körförbudet kan vara villkorligt eller ovillkorligt. Om körförbudet överstiger sex månader måste gärningsmannen enligt gällande praxis ta ny förarexamen för att återfå körkortet. Körkort skall enligt 37 § körkortslagen inte utfärdas till den som har alkoholproblem.

För att en person skall få skriva förarexamen måste personen i fråga enligt 26-31 §§ körkortslagen uppfylla de hälsokrav som framgår av bilaga III rådets direktiv av den 29 juli 1994 om körkort (91/439/EEG). Bilaga III innehåller bland annat bestämmelser om alkoholmissbruk. Den som är beroende av alkohol eller inte är i stånd att avstå från att föra fordon i alkoholpåverkat tillstånd skall enligt direktivet inte få körkort. Bilaga III innehåller även bestämmelser om narkotika och läkemedel. Körkort skall inte utfärdas eller förnyas om den sökande regelbundet och i sådana mängder som kan påverka körförmågan negativt använder eller missbrukar psykofarmaka.

2. Allmänt om trafiknykterhetsbrotten

2.1. Nordisk lagstiftning

Alla nordiska länders rattfyllerilagstiftning är uppbyggd på liknande sätt, men promillegränserna varierar, se tabellen nedan. Diskussioner om hur promillegränserna bör

sättas pågår ständigt. Sedan rattfylleri kriminaliserades har ansvarsområdet successivt utvidgats och kravet på nykterhet vid ratten har skärpts.

	rattfylleri	grovt rattfylleri
Danmark	0,8 promille	1,2 promille
Finland (ej Åland)	0,5 promille	1,2 promille
Island	0,5 promille	1,2 promille
Norge	0,5 promille	1,5 promille
Sverige	0,2 promille	1,0 promille

2.2. Undersökningar om blodalkoholhaltens påverkan på körförmågan

2.2.1. Olycksriskundersökningar

Olycksriskundersökningar innebär att man systematiskt undersöker förekomsten av alkohol i blodet dels hos en olycksfallsgrupp, d v s förare som varit inblandade i trafikolyckor, dels hos en kontrollgrupp av förare som inte varit inblandade i olyckor men som väljs ut så att plats, tidpunkt och trafikförhållanden så nära som möjligt överensstämmer med de undersökta olycksfallen. På detta sätt kan man bedöma sambandet mellan alkoholförtäring och olycksfallsrisk, d v s hur mycket större är sannolikheten att föraren drabbas av en olycka vid olika promillehalter jämfört med om föraren inte förtärt alkohol. Det har i en mängd undersökningar konstaterats att vid en lägre blodalkoholhalt än 0,5 promille kan olycksrisken inte anses vara nämnvärt förhöjd. Från 0,5 promille finns det däremot genomsnittligt en ökad olycksrisk. Olycksrisken ökar progressivt då blodalkoholhalten stiger. Olika undersökningar visar dock olika riskökningssiffror: vid 0,5 promille i genomsnitt 2, d v s dubbel risk jämfört med alkoholfria förare; vid 1,0 promille mellan 2 och 18; vid 1,2 promille mellan 2,5 och 35 samt vid 1,5 promille mellan 4 och 50. Variationen mellan hur mycket olika förare påverkas vid olika promillenivåer är mycket stor. (se SOU 1970:61 s. 88-111).

Amerikanska undersökningar från 1960-talet tyder på att alkoholhalter mellan 0,5 till 0,8 promille som regel är en av flera bidragande olycksfaktorer medan alkoholhalter över 0,8 promille oftare kan bli den dominerande olycksfaktorn.

Undersökningar har visat att riskökningar inträder vid lägre blodalkoholkoncentrationer i åldersgruppen 18-24 år än i övriga åldersgrupper.

2.2.2. Funktionsnedsättningsundersökningar

Undersökningar har även gjorts för att studera de olika funktionsnedsättningar som alkoholförtäring medför. Undersökningarna visar att i området kring 0,5 promille kan hos flertalet individer påvisas funktionsnedsättningar av olika slag. Ju högre blodalkoholhalten är desto mera nedsätts körförmågan och desto kraftigare blir påverkansgraden. Mellan 1,0 och 1,2 promille torde praktiskt taget varje individ ha så nedsatt körförmåga att han är direkt olämplig att föra motorfordon.

Flertalet undersökningar har påvisat försämringar av körförmågan vid blodalkoholhalter som understiger 0,5 promille. Enligt en svensk utredning (SOU 1970:61) kan den kritiska nivån i risksituationer beräknas till 0,2 - 0,4 promille, medan den i situationer som inte är lika krävande uppskattas till 0,4 - 0,5 promille.

År 1975 genomfördes en studie beträffande effekterna av små alkoholdoser på förarprestationer i kritiska situationer. Resultatet visade entydigt försämrade körprestationer när den genomsnittliga blodalkoholhalten var 0,42 promille.

2.3. Rattfylleristatistik för landskapet Åland

Rattfyllerierna i landskapet följer i stort samma mönster som rattfyllerierna i Finland och Sverige. De flesta rattfyllerister är yngre män. Av dem som testades i rattfyllerikontroller hade mellan 0,2 procent och 0,3 procent för höga promillehalter i blodet. Denna siffra torde stämma rätt väl med andelen rattonyktra trafikanter i samhället som helhet.

Antalet misstänkta för rattfylleri i landskapet år 1997 var 104 stycken. Av dessa togs 57 procent vid poliskontroller, 24 procent efter anmälan och 19 procent efter att ha varit inblandade i olyckor. Dessa siffror motsvarar ungefär tidigare års statistik. Dock har en viss ökning av antalet misstänkta för rattfylleri skett kontinuerligt sedan år 1994, då antalet var 76 stycken. Siffrorna för 1997 ligger dock fortfarande betydligt under siffrorna i början av 1990-talet då antalet rattfyllerier var runt 150 per år.

Även andelen ålänningar jämfört med andelen icke- ålänningar har ökat. År 1992 var andelen ålänningar 57 procent och år 1997 var andelen ålänningar 77 procent. Andelen icke bosatta som begår rattfylleri i landskapet torde trots minskningen vara avsevärt högre än motsvarande andel i Finland och Sverige med tanke på den omfattande turismen.

År 1997 saknade 13,5 procent av alla rattfyllerister körkort. I denna grupp var promillehalten i genomsnitt 1,47. Även andelen återkommande rattfyllerier är hög i denna grupp, över 50 procent har tidigare dömts för rattfylleri eller grovt rattfylleri.

3. Förslag till ändring av vägtrafiklagen

3.1. Inskrivning av straffbestämmelserna i vägtrafiklagen

Landskapsstyrelsen föreslår att i vägtrafiklagen införs behövliga straffbestämmelser om trafikfylleri. I dag finns en del av de straffbestämmelser som gäller i landskapet i 23 kap. rikets strafflag. Således är det komplicerat och krävs en ingående kännedom om självstyrelsesystemet för att man i nuläget skall kunna ta reda på vilka straffbestämmelser för rattfylleri som gäller i landskapet. Denna situation är inte önskvärd och därför föreslår landskapsstyrelsen att de straffbestämmelser som gäller trafikbrotten skrivs in i landskapets vägtrafiklag.

3.2. Promillegränserna för rattfylleri och grovt rattfylleri

I princip bör endast gärningar som är klart skadliga eller farliga för enskilda eller samhället vara straffbara. Då det gäller rattfylleri är trafiksäkerhetsaspekterna de som är avgörande för hur promillegränserna sätts.

De grova rattfyllerierna är de som innebär störst risk för både förare, passagerare och medtrafikanter, varför det ur trafiksäkerhetssynpunkt är mest värdefullt att kunna minska antalet grova rattfyllerier. Vid de rattfyllerifall som lett till döden i Finland var förarens alkoholhalt i blodet i ca 75 procent av fallen över 1,5 promille och i ca 20 procent av fallen 1,0-1,5 promille. Amerikanska studier som gäller ändrade promillegränser visar att en sänkning av promillegränsen, ofta handlar det om en sänkning från 1,0 promille till 0,8 promille, minskar antalet alkoholrelaterade trafikolyckor. Undersökningar som gjorts i Sverige efter det att promillegränsen sänktes från 0,5 till 0,2 promille visar att antalet dödsolyckor minskade med 8 procent. Minskningen av antalet dödsolyckor tycks ha börjat omedelbart efter reformen och vara bestående. En tredjedel av minskningen kan dock bero på att lågkonjunkturen medförde att färre unga personer körde bil. Minskningen verkar vara generell, d v s en minskning har skett även av högre promillehalter. Resultatet kan tolkas som att en sänkt promillegräns skapar en ökad medvetenhet om att alkohol och bilkörning inte hör ihop.

Landskapsstyrelsens utgångspunkt är, mot bakgrund av gjorda undersökningar, att det är möjligt att även genom straffrättsliga åtgärder påverka beteenden som äventyrar trafiksäkerheten. Det är speciellt viktigt att försöka förstärka den negativa attityden gentemot de allvarliga former av rattfylleri som leder till olyckor genom att betona hur farlig kombinationen alkohol och trafik är.

Landskapsstyrelsen föreslår att gränsen för grovt rattfylleri sänks från 1,5 promille till 1,2 promille. Landskapsstyrelsen anser dock inte att det finns skäl att sänka den nedre gränsen för rattfylleri, eftersom det inte finns entydigt vetenskapligt stöd för att promille-

halter under 0,5 promille påverkar körförmågan negativt.

3.3. Trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon

Enligt 75 § gällande vägtrafiklag är det straffbart att framföra ett motorlöst fordon under påverkan av alkohol eller annat rusmedel om annans säkerhet därigenom äventyras (trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon). Straffet för denna gärning är böter eller fängelse i högst tre månader. För att gärningen skall vara straffbar krävs att någon annan utsätts för konkret fara. Landskapsstyrelsen föreslår att denna bestämmelse slopas och att gärningen således avkriminaliseras. Orsaken till förslaget är att det inte vidtas några åtgärder för att förhindra att personer framför motorlösa fordon under påverkan av alkohol eller andra droger.

Landskapsstyrelsen anser att bestämmelsen om trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon inte längre fyller någon funktion. Bestämmelsen tillämpas ytterst sällan och eftersom någon övervakning inte sker blir den egentligen endast aktuell då trafikfylleristen orsakat en olycka. I dessa fall kan man för det mesta klassa gärningen som äventyrande av trafiksäkerheten. Man bör inte kriminalisera gärningar som man inte har någon möjlighet att stävja, eftersom allmänhetens tilltro till straffsystemet som helhet då kan rubbas. Det föreslås därför att bestämmelsen om trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon slopas.

3.4. Påföljder

I straffskalan för rattfylleri ingår böter eller fängelse i högst tre månader. I straffskalan för grovt rattfylleri ingår minst 60 dagsböter eller fängelse i högst två år. Dock dömer domstolen överlag ut milda straff för rattfylleribrott. Ofta döms till böter vid rattfylleri och till ett kortare fängelsestraff vid grovt rattfylleri.

Landskapsstyrelsen anser att straffskalorna är rimliga och anser inte att det är motiverat att i landskapet ha straffskalor som avviker från de straffskalor som tillämpas i riket, eftersom de kriminaliserade gärningarna är de samma i landskapet som i riket. Således föreslås att samma straffskalor som i dag behålls.

Eftersom gränsen för grovt rattfylleri sänks, innebär det att flera personer kommer att dömas för grovt rattfylleri. Detta resulterar i sin tur i ett större antal fängelsedomar och ett hårdare straff för de brott som enligt gällande lag skulle ha klassats rattfylleri men som enligt den nya lagen kommer att klassas grovt rattfylleri.

4. Förslag till ändring av körkortslagen

4.1. Speciella krav för att återfå körkortet

De som gör sig skyldiga till rattfylleri har ofta alkoholproblem och gör sig därför ofta även skyldiga till återfall. Undersökningar som utförts vid Helsingfors universitets enhet för forskning och vård av alkoholsjukdomar och Folkhälsoinstitutet visar att mellan 30 och 50 procent av dem som blivit fast för rattfylleri eller grovt rattfylleri är storförbrukare av alkohol eller personer med alkoholproblem. Nästan hälften av dem som blir fast för rattfylleri eller grovt rattfylleri är dömda för rattfylleribrott tidigare.

Dessa personer utgör en säkerhetsrisk både för sig själva och för sin omgivning. Landskapsstyrelsen anser att det är viktigt att försöka bryta dessa personers benägenhet att upprepade gånger begå rattfylleribrott. Eftersom undersökningar visar att de som begår rattfylleribrott ofta har alkoholproblem är det viktigt att försöka förmå dessa personer att ta itu med sitt missbruk. I vart fall är det ur trafiksäkerhetssynpunkt viktigt att få bort denna grupp av förare från trafiken. Det ligger inte inom landskapets behörighet att införa nya straffformer som exempelvis missbrukarvård i stället för fängelse. Däremot är det möjligt att införa krav för återfående av körkortet. I syfte att minska antalet rattonyktra i trafiken föreslås därför att det skall krävas läkarintyg över nykterheten och intyg över genomgången av landskapsstyrelsen godkänd kurs om alkohol och trafik innan körkortet förnyas eller körförbudet hävs. Det är välkänt att ju tidigare man kan sätta in olika åtgärder desto större inverkan har de på lagbrytarna. Därför anser landskapsstyrelsen att kravet på läkarintyg över nykterheten och intyg över genomgången kurs om alkohol och trafik skall krävas redan första gången en person döms för ett trafiknykterhetsbrott. Kursens innehåll och omfattning samt vilka läkare som blir behöriga att utfärda läkarintyg och hur provtagningen skall gå till utarbetas av landskapsstyrelsen.

Syftet med kursen skulle vara att minska återfall i rattfylleri genom att informera om riskerna och konsekvenserna av kombinationen alkohol och trafik. Enligt 37 § gällande lag är ett krav för utfärdande av körkort att sökanden inte till följd av fortgående missbruk av alkohol eller annat berusningsmedel är olämplig som förare. Dock ställs inte några specifika krav på utredningar över detta förhållande. Landskapsstyrelsen anser att gällande bestämmelser bör skärpas. Förslaget innebär att det skulle bli obligatoriskt att kontrollera att de personer som får körkort inte har problem med drogmissbruk, eftersom läkarintyg alltid skulle krävas av dem som dömts för rattfylleribrott.

5. Ärendets beredning

År 1992 tillsattes en arbetsgrupp med uppgift bl a att utreda om strängare krav för återfående av körkortet efter ett trafiknykterhetsbrott kunde införas. Efter det att

arbetsgruppen presenterat sitt betänkande fick lagberedningen i uppdrag att utarbeta ett förslag till ändrade regler om återfående av körkort efter ett begånget trafiknykterhetsbrott. Arbetsgruppens förslag ligger till grund för den del av framställningen som gäller ändring av körkortslagen. Förslaget har sänts för yttrande till polisen, motorfordonsbyrån och Ålands tingsrätt.

6. Förslagets verkningar

Administrativt sett innebär förslaget att det skall ordnas kurser i alkohol och trafik. Denna skyldighet innebär vissa ökade kostnader. Kursverksamheten ordnas lämpligen av A-kliniken i samråd med Ålands hälso- och sjukvård, polisen och trafiksäkerhetskonsulenten.

För enskilda har förslaget inga ekonomiska konsekvenser.

Förslagets syfte är att öka trafiksäkerheten och således bidra till att skapa en bra trafikmiljö. Förslaget har i övrigt inga kända miljömässiga och jämställdhetsmässiga verkningar.

DETALJMOTIVERING

1. Vägtrafiklagen för landskapet Åland

Landskapsstyrelsen föreslår att i vägtrafiklagen införs de straffbestämmelser om trafikfylleri som skall gälla i landskapet.

75 § Rattfylleri Promillegränsen motsvarar den promillegräns som gäller i dag. Liksom konstaterats i den allmänna motiveringen torde det vara rikets behörighet att lagstifta om mätmetoderna för fastställande av alkoholhalten, varför de nya mätmetoderna redan torde gälla även i landskapet. Dock tas mätmetoderna i förtydligande syfte med både i denna paragraf och i 75a §.

Begreppet "motordrivet fordon" definieras enligt 2a § vägtrafiklagen som ett fordon som drivs med motor. Begreppet omfattar motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängfordon. I begreppet motorredskap ingår exempelvis vissa typer av motordrivna gräsklippare. Rattfylleribestämmelserna är dock inte tillämpliga vid förande av motorredskap som är avsedda att föras av gående, eftersom med begreppet "fordon" avses att motorredskapet är avsett för transport av något slag.

75a § Grovt rattfylleri Promillegränsen för grovt rattfylleri föreslås sänkas från en blodalkoholhalt om 1,5 promille till 1,2 promille.

75b § Körning under påverkan av rusmedel Bestämmelsen motsvarar gällande bestämmelse, vilken finns i 23 kap. 3 § rikets strafflag. Förslaget innebär ingen ändring i sak.

75c § Överlämnande av fortkaffningsmedel till berusad Bestämmelsen motsvarar gällande bestämmelse, vilken finns i 23 kap. 7 § rikets strafflag. Förslaget innebär ingen ändring i sak.

Ikraftträdande Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 1999. Eftersom det är frågan om bestämmelser som rör enskilda är det viktigt att allmänheten informeras om ändringen innan lagen träder i kraft.

2. Körkortslagen för landskapet Åland

36 § I denna paragraf anges vilka handlingar som skall fogas till en ansökan om körkort. Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. Då det införs krav på genomgången kurs om trafik och alkohol samt krav på läkarintyg över nykterheten, bör de intyg som bestyrker att dessa kriterier är uppfyllda fogas till ansökan om körkort. I annat fall skulle polismyndigheten få problem att kontrollera att kriterierna är uppfyllda innan körkortet utfärdas.

37 § De nya kriterierna för att körkort skall beviljas föreslås skrivas in i denna paragraf, eftersom här anges alla de kriterier som skall vara uppfyllda för att körkort skall beviljas.

50a § Enligt praxis måste man inte genomgå ny förarexamen om ett körförbud varar kortare tid än sex månader. I dessa fall blir således inte 36 och 37 §§ tillämpliga utan polismyndigheten återlämnar körkortet efter att körförbudet löpt ut. För att kravet på läkarintyg och genomgången kurs om trafik och alkohol skall gälla även den som tilldelats villkorligt eller ovillkorligt körförbud för kortare tid än sex månader, föreslås att en ny 50a § införs. Enligt denna paragraf skulle krav på genomgången kurs om trafik och alkohol samt läkarintyg som styrker frihet från alkohol- och drogmissbruk krävas innan körkortet återlämnas. Om villkorligt körförbud har utdömts, skulle dessa intyg företes inom den prøvotid som fastställs för det villkorliga körförbudet. Om intygen inte företes inom utsatt tid skall polisen med stöd av 46 § a och b punkterna återkalla körkortet, eftersom kraven för att få körkort då inte längre är uppfyllda.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar.

1.

LANDSKAPSLAG
om ändring av vägtrafiklagen för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 75 § vägtrafiklagen för landskapet Åland av den 25 juli 1983 (27/83) samt fogas till lagen nya 75a, 75b och 75c §§ som följer:

75 §

Rattfylleri

Den som för ett motordrivet fordon efter att ha förtärt alkoholhaltiga drycker i sådan mängd att alkoholhalten under eller efter färden uppgår till minst 0,5 promille i hans eller hennes blod eller minst 0,25 milligram per liter i utandningsluften, skall för rattfylleri dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

75a §

Grovt rattfylleri

Om vid rattfylleri

1) alkoholhalten är minst 1,2 promille i gärningsmannens blod eller minst 0,60 milligram per liter i hans eller hennes utandningsluft eller

2) gärningsmannens förmåga att framföra fordonet på ett betryggande sätt är märkbart nedsatt,

och omständigheterna är sådana att framförandet av fordonet har inneburit en påtaglig fara för trafiksäkerheten, skall rattfylleriet betraktas som grovt och gärningsmannen för grovt rattfylleri dömas till minst 60 dagsböter eller fängelse i högst två år.

75b §

Körning under påverkan av rusmedel

Den som framför ett motordrivet fordon under sådan påverkan av annat rusmedel än alkohol eller av alkoholhaltiga drycker i kombination med något annat rusmedel, att förmågan att framföra fordonet på ett betryggande sätt är nedsatt, skall, om gärningen inte är straffbar enligt 75 §, för körning under påverkan av rusmedel dömas till böter eller till fängelse i högst två år.

Med rusmedel avses även läkemedel som påverkar prestationsförmågan.

75c §

Överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad

Den som överlämnar ett motordrivet fordon att framföras eller styras av en person som uppenbarligen befinner sig i sådant tillstånd att han eller hon gör sig skyldig till i 75, 75a eller 75 b § avsett brott, skall för överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2. LANDSKAPSLAG
om ändring av körkortslagen för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 37 § 1 mom. e punkten körkortslagen för landskapet Åland av den 19 december 1991 (79/91) samt

fogas till lagen en ny 50a § samt till 36 § ett nytt 5 mom. som följer:

36 §

Den som dömts för rattfylleri, grovt rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel, skall dessutom till ansökan bifoga ett intyg över genomgången av landskapsstyrelsen godkänd kurs om alkohol och trafik samt ett läkarintyg över att de krav på nykterhet och oberoende av droger som ställs i bilaga III i rådets direktiv 91/349/EEG är uppfyllda.

37 §

Villkor för erhållande av körkort är

e) att den som dömts för rattfylleri, grovt rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel har genomgått av landskapsstyrelsen godkänd kurs om alkohol och trafik samt att frihet från missbruk kan styrkas med i 36 § 5 mom. 2 punkten avsett intyg.

50a §

Innan körkortet återlämnas efter att körförbud meddelats en person som dömts för rattfylleri, grovt rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel, skall personen i fråga uppvisa intyg över av landskapsstyrelsen godkänd genomgången kurs om trafik och alkohol samt läkarintyg över att de krav på nykterhet och oberoende av droger som avses i rådets direktiv 91/349/EEG är uppfyllda.

Har villkorligt körförbud meddelats, skall i 1 mom. avsedda intyg företes inom den prövotid under vilken det villkorliga körförbudet gäller.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999. Åtgärder som verkställigheten av lagen

förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Mariehamn den 4 mars 1999

Vice lantråd

Roger Nordlund

Föredragande ledamot

Bengt Häger

1.

LANDSKAPSLAG
om ändring av vägtrafiklagen för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 75 § vägtrafiklagen för landskapet Åland av den 25 juli 1983 (27/83) samt fogas till lagen nya 75a, 75b och 75c §§ som följer:

Gällande lydelse

75 §

Trafikfylleri

Den som framför motorlöst fordon under påverkan av alkohol eller annat rusmedel och därigenom äventyrar annans säkerhet skall för trafikfylleri vid framförande av motorlöst fordon dömas till böter eller till fängelse i högst tre månader.

Om rattfylleri, grovt rattfylleri, körning under påverkan av rusmedel och överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad person finns bestämmelser i strafflagen.

75a §

Ny paragraf

Föreslagen lydelse

75 §

Rattfylleri

Den som för ett motordrivet fordon efter att ha förtärt alkoholhaltiga drycker i sådan mängd att alkoholhalten under eller efter färden uppgår till minst 0,5 promille i hans eller hennes blod eller minst 0,25 milligram per liter i utandningsluften, skall för rattfylleri dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

75a §

Grovt rattfylleri

Om vid rattfylleri

1) alkoholhalten är minst 1,2 promille i gärningsmannens blod eller minst 0,60 milligram per liter i hans eller hennes utandningsluft eller

2) gärningsmannens förmåga att framföra fordonet på ett betryggande sätt är märkbart nedsatt,

och omständigheterna är sådana att framförandet av fordonet har inneburit en påtaglig fara för trafiksäkerheten, skall rattfylleriet betraktas som grovt och gärningsmannen för grovt rattfylleri dömas till minst 60 dagsböter eller fäng-

else i högst två år.

75b §

Ny paragraf

75b §

Körning under påverkan av rusmedel

Den som framför ett motordrivet fordon under sådan påverkan av annat rusmedel än alkohol eller av alkoholhaltiga drycker i kombination med något annat rusmedel, att förmågan att framföra fordonet på ett betryggande sätt är nedsatt, skall, om gärningen inte är straffbar enligt 75 §, för körning under påverkan av rusmedel dömas till böter eller till fängelse i högst två år.

Med rusmedel avses även läkemedel som påverkar prestationsförmågan.

75c §

Överlämnande av fortskaffningsmedel

75c §

Överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad

Den som överlämnar ett motordrivet fordon att framföras eller styras av en person som uppenbarligen befinner sig i sådant tillstånd att han eller hon gör sig skyldig till i 75, 75a eller 75 b § avsett brott, skall för överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

LANDSKAPSLAG

om ändring av körkortslagen för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 37 § 1 mom. e punkten körkortslagen för landskapet Åland av den 19 december 1991 (79/91) samt

fogas till lagen en ny 50a § samt till 36 § ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §

36 §

Nytt mom.

Den som dömts för rattfylleri, grovt rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel, skall dessutom till ansökan bifoga ett intyg över genomgången av landskapsstyrelsen godkänd kurs om alkohol och trafik samt ett läkarintyg över att de krav på nykterhet och oberoende av droger som ställs i bilaga III i rådets direktiv 91/349/EEG är uppfyllda.

37 §

37 §

Nytt moment

Villkor för erhållande av körkort är

e) att den som dömts för rattfylleri, grovt rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel har genomgått av landskapsstyrelsen godkänd kurs om alkohol och trafik samt att frihet från missbruk kan styrkas med i 36 § 5 mom. 2 punkten avsett intyg.

50a §

50a §

Ny paragraf

Innan körkortet återlämnas efter att körförbud meddelats en person som dömts för rattfylleri, grovt rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel,

skall personen i fråga uppvisa intyg över av landskapsstyrelsen godkänd genomgången kurs om trafik och alkohol samt läkarintyg över att de krav på nykterhet och oberoende av droger som avses i rådets direktiv 91/349/EEG är uppfyllda.

Har villkorligt körförbud meddelats, skall i 1 mom. avsedda intyg företes inom den prøvotid under vilken det villkorliga körförbudet gäller.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
